

SCRISOARE-CADRU

privind contextul macroeconomic, metodologia de elaborare
a proiectelor de buget pe anul 2023 și a estimărilor pentru anii 2024-2026,
precum și limita sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru
echilibrarea bugetelor locale

În conformitate cu prevederile Legii privind finanțele publice locale, nr.273/2006, cu modificările și completările ulterioare, ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale trebuie să depună la direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice proiectele bugetelor locale și anexele la acestea, pentru anul bugetar următor, precum și estimările pentru următorii trei ani, potrivit metodologiei elaborate de Ministerul Finanțelor.

Aceste proiecte de buget sunt centralizate de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice și transmise la Ministerul Finanțelor.

SECȚIUNEA I

Contextul macroeconomic pe baza căruia vor fi întocmite proiectele de buget pe anul 2023 și estimările pe anii 2024-2026

Propunerile de buget pentru anul 2023 și estimările pentru anii 2024-2026 se vor stabili conform indicatorilor macroeconomici a căror evoluție se prezintă astfel:

Modificare procentuală față de anul anterior, %

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Creștere economică - %	5,9	3,5	3,7	4,7	4,5	4,0
Produsul intern brut -miliarde lei	1181,9	1372,5	1519,2	1656,2	1786,1	1911,2
Consumul privat	7,9	3,5	3,6	4,6	4,5	4,1

Consumul guvernamental	0,4	1,8	1,7	2,8	2,4	2,0
Formarea brută de capital fix	2,3	3,7	7,2	8,5	7,1	6,0
Export de bunuri și servicii	12,5	6,4	5,6	5,9	5,1	4,4
Importuri de bunuri și servicii	14,6	5,4	6,0	6,3	5,3	4,8
Indicele prețurilor de consum - sfârșitul anului-	8,2	12,9	6,2	3,7	2,9	2,6
- medie anuală -	5,1	12,6	8,2	4,4	3,2	2,9
Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului - %	2,7	2,5	2,4	2,3	2,2	2,1
Soldul contului curent - % în PIB	-7,0	-7,9	-7,3	-6,9	-6,4	-6,0
Cursul de schimb mediu - lei/EURO	4,9204	4,95	5,00	5,08	5,13	5,18

Sursa: Comisia Națională de Strategie și Prognoză; Prognoza de vara 2022

SECȚIUNEA II

Metodologia de elaborare de către ordonatorii de credite a proiectelor de buget pe anul 2023 și estimările pe anii 2024-2026

A. Scopul prezentei metodologii:

Obiective

- stabilirea unui cadru standardizat și unitar pentru formularea propunerilor bugetare ale ordonatorilor principali de credite;
- prezentarea necesarului de fonduri publice într-un cadru omogen, în vederea ordonării cerințelor de fonduri publice ale ordonatorilor de credite ai bugetelor locale spre priorități, politici publice și programe bine fundamentate.

Obiective conform Legii responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010 republicată

- Predictibilitatea politicii fiscal bugetare pe termen mediu în scopul menținerii stabilității macroeconomice.
- Utilizarea eficientă a resurselor și gestionarea prudentă a riscurilor bugetare.

În vederea elaborării proiectului de buget, ordonatorii de credite vor ține seama de:

1. Fonduri
rambursabile

Unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale care vor contracta finanțări rambursabile, vor reflecta cheltuielile finanțate din acestea în bugetul împrumuturilor externe sau interne, numai după aprobarea contractării împrumuturilor, prin rectificare bugetară locală, în condițiile legii, în limita tragerilor anuale autorizate aferente împrumuturilor. Aceste finanțări rambursabile nu se cuprind în proiectul de buget.

Sursa de finanțare a cheltuielilor bugetelor împrumuturilor externe sau interne o reprezintă tragerile autorizate din finanțările rambursabile contractate. În proiectul bugetelor împrumuturilor externe sau interne vor fi reflectate acele cheltuieli finanțate din fonduri rambursabile pentru care, la data întocmirii acestora, există autorizare de contractare, respectiv de trageri, pentru perioada pentru care se întocmește proiectul de buget.

În proiectele bugetelor locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale care au contractat finanțările rambursabile, precum și în proiectele bugetelor beneficiarilor de împrumuturi garantate de autoritățile administrației publice locale, va fi cuprins serviciul datoriei publice locale, conform graficului de rambursare.

2. Proiecte
implementate în
parteneriat

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, în bugetele ordonatorilor de credite finanțați integral sau parțial din fonduri publice, care au calitatea de lider/partener, se cuprind numai sumele necesare finanțării valorii totale a proiectelor proprii aferente activităților pe care aceștia le desfășoară în cadrul proiectului.

3. Fonduri externe
nerambursabile
(FEN) postaderare
aferele perioadei
de programare
2014-2020

În vederea reflectării în buget a sumelor destinate proiectelor *Politicii de Coeziune a U.E., Politicii Comune Agricole și Politicii Comune de Pescuit și Politicii Maritime Integrate precum și altor facilități și instrumente post aderare* aferente cadrului financiar 2014-2020, ordonatorii de credite au în vedere, în principal prevederile următoarelor acte normative :

- *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și Hotărârii Guvernului nr.93/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 - 2020.*
- *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile*

aferente Politicii Comune Agricolă și Politicii Comune de Pescuit și Politicii Maritime Integrate la nivelul Uniunii Europene precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, precum și normele metodologice aferente ;

- *Ordonanța Guvernului nr.29/2015 privind gestionarea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile și a cofinanțării publice naționale pentru obiectivul "Cooperare teritorială europeană" în perioada 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr.29/2015, aprobate prin Ordinul nr.340/607/190/2016;*

Fondurile ESI sunt destinate finanțării politicilor de coeziune economică socială și teritorială, politici agricole comune și politicilor comune în domeniul pescuitului și politicii maritime, contribuind la realizarea obiectivelor Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Pentru reflectarea cheltuielilor aferente fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020 se utilizează **titlul 58 - Titlul X - proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020.**

DE REȚINUT

I. La titlul 58 - Titlul X - proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020 se pot cuprinde pozițiile de clasificare „Alte programe comunitare finanțate în perioada 2014-2020 - cod 58.15” și „Alte facilități și instrumente postaderare-cod 58.16” „Alte facilitati si instrumente postaderare”, etc pentru granturile care nu funcționează pe principiul rambursării ulterioare a cheltuielilor.

Reflectarea în buget se va face astfel:

- **Contribuția proprie, la sursa buget local,** respectiv în bugetul ordonatorului de credite, pe pozițiile de clasificare corespunzătoare.
- **Sumele aferente cofinanțării bugetului de stat și a Fondurilor externe nerambursabile** (finanțarea externă din fonduri ESI) destinate proiectelor care nu funcționează pe principiul rambursării ulterioare a fondurilor externe nerambursabile (partea destinată FEN nu a fost inițial finanțată din bugetul de stat) se regăsesc **în sursa FEN”.**

II. În vederea reflectării în buget a sumelor destinate proiectelor care funcționează pe principiul prefinanțării cheltuielilor de către promotorii de proiecte/beneficiari, ordonatorii de credite vor avea în vedere și prevederile *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe*

4. Fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare aferente perioadei de programare 2021-2027

În vederea reflectării în buget a sumelor destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare aferente perioadei de programare 2021-2027, ordonatorii de credite au în vedere, în principal prevederile următoarelor acte normative:

- *Ordonanță de urgență nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă ;*
- *Hotărârea Guvernului nr.829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă ;*
- *Legea nr.231/2022 privind gestionarea și utilizarea fondurilor Interreg și a contribuției publice naționale, pentru obiectivul "Cooperare teritorială europeană", în perioada 2021 - 2027;*
- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.96/2022 privind gestionarea financiară a fondurilor europene dedicate Afacerilor interne alocate României pentru perioada de programare 2021 - 2027*

În bugetele beneficiarilor ordonatori de credite ai bugetului local se cuprind creditele de angajament și creditele bugetare necesare finanțării valorii totale a proiectelor proprii, precum și a proiectelor ai căror beneficiari sunt entități finanțate integral din bugetele acestora.

În bugetele beneficiarilor instituții publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale se cuprind creditele de angajament și creditele bugetare necesare finanțării valorii totale a proiectelor proprii.

Cuprinderea în bugete a **creditelor de angajament și a creditelor bugetare** aferente proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile (FEN) aferente perioadei de programare 2021-2027 se efectuează pe baza documentelor de fundamentare prevăzute de legislația aplicabilă proiectelor respective.

Fondurile europene pentru perioada de programare 2021-2027 se evidențiază în clasificția bugetară la **Titlul 56 - Titlul VIII - Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile**, care

cuprinde poziții bugetare distincte în conformitate cu actele normative de reglementare, numerotate în continuare după vechile poziții aferente cadrului financiar de programare 2007-2013 și în denumirea cărora se regăsește sintagma "2021-2027".

5. Planul Național de Redresare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile și rambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență

În vederea reflectării în buget a sumelor alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) ordonatorii de credite au în vedere, în principal prevederile următoarelor acte normative:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile și rambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență,
- Hotărârea Guvernului nr.209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

Beneficiarii cuprind în buget creditele de angajament și bugetare necesare finanțării proiectelor **pe baza contractelor** încheiate cu coordonatorii de reforme și/sau investiții, respectiv responsabilii de implementare a investițiilor specifice locale/agențiile/ structurile de implementare după caz, **definite la art. 2 litera s)** din ordonanță, care stabilesc termenele și condițiile privind derularea operațiunilor financiare cu beneficiarii.

Creditele de angajament și creditele bugetare pentru asigurarea sumelor necesare implementării corespunzătoare a reformelor și/sau investițiilor/proiectelor aferente PNRR **se includ la titluri distincte din clasificția bugetară**, referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri europene aferente Planului național de redresare și reziliență, **finanțate din asistența financiară nerambursabilă și respectiv din împrumut.**

Pentru evidențierea sumelor respective în bugetele beneficiarilor, în clasificția economică s-a introdus **titlul XII „Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR”, cod 60** și **titlul XIII „Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumuturi a PNRR”, cod 61**, cu articolele:

- „Fonduri europene nerambursabile”, cod 60.01 și respectiv „Fonduri din împrumut rambursabil” cod 61.01
- „Finanțare publică națională”, cod 60.02 și respectiv cod 61.02
- „Sume aferente TVA”, cod 60.03 și respectiv cod 61.03

DE RETINUT

- **În bugetele beneficiarilor ordonatori de credite ai bugetului local** se cuprind, la partea de cheltuieli, credite de angajament și credite bugetare aferente valorii totale a proiectelor proprii aferente Mecanismului de Redresare și Reziliență, iar la partea de venituri, sumele stabilite prin contractele de finanțare, care urmează a fi primite de la coordonatorii de reformă și/sau de investiții, sau de la responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale/agențiile/structurile de implementare după caz, cu evidențierea pe indicatori distincți.
- **În bugetele beneficiarilor instituții publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale** se cuprind la partea de cheltuieli, credite de angajament și credite bugetare aferente valorii totale a proiectelor proprii aferente Mecanismului de Redresare și Reziliență, iar la partea de venituri, sumele stabilite prin contractele de finanțare, care urmează a fi primite de la coordonatorii de reformă și/sau de investiții, sau de la responsabilii de implementarea investițiilor specifice locale, după caz, cu evidențierea pe indicatori distincți.

6. Acțiunile Multianuale

Acțiunile multianuale sunt acele acțiuni a căror perioadă de realizare depășește un an bugetar.

Pot fi considerate acțiuni multianuale în sensul prezentei metodologii programele de investiții publice care se prezintă în anexă la bugetul ordonatorilor principali de credite.

Programele și proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și a altor facilități și instrumente postaderare sunt considerate acțiuni multianuale.

Sumele aferente acțiunilor anuale și multianuale	Sumele aferente acestor acțiuni multianuale se vor evidenția în anexele corespunzătoare la bugetele ordonatorilor de credite. În vederea realizării acțiunilor multianuale ordonatorii de credite încheie angajamente legale, în limita creditelor de angajament prevăzute și aprobate prin buget pentru anul bugetar respectiv. Potrivit prevederilor art.2 punctul 3 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, angajamentul legal reprezintă faza din procesul execuției bugetare, reprezentând orice act juridic din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice.
Prudență în încheierea angajamentelor legale	Ordonatorii de credite vor aborda cu prudență încheierea angajamentelor legale care creează/pot crea o obligație prezentă sau viitoare pe seama fondurilor publice. La încheierea de noi angajamente legale ordonatorii principali de credite trebuie să țină seama și de prevederile art.14 alin.(8) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare potrivit căruia ordonatorii de credite pot face noi angajamente legale, în limita prevederilor aprobate numai după stingerea plăților restante înregistrate la finele anului anterior, respectiv a arieratelor din execuția anului curent cu excepția angajamentelor noi pentru proiecte/programe finanțate din fonduri externe nerambursabile. Încheierea angajamentelor legale și programarea creditelor de angajament pe durata acțiunii multianuale va avea în vedere graficul de execuție/implementare a acțiunii, iar graficul de plăți anuale stabilit prin angajamentul legal va avea în vedere corelarea cu posibilitatea finanțării pe întreaga perioadă, în condițiile în care alocările bugetare anuale reprezentate de creditele bugetare depind de contextul macroeconomic în care se elaborează anual proiectul de buget. Încheierea angajamentelor legale, eşalonarea creditelor de angajament și a celor bugetare, precum și implementarea acțiunilor anuale și multianuale (ordonanțarea și plata) sunt în responsabilitatea ordonatorului principal de credite.
Creditul de angajament	Reprezintă limita maximă în cadrul căreia pot fi încheiate angajamentele legale în timpul anului bugetar.
Creditul bugetar	Este suma aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordonanța și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele legale contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare.

Creditul bugetar va fi alocat cu prioritate pentru plata obligațiilor ce derivă din angajamentele încheiate în anii precedenți cu scadență de plată în anul 2023.

În faza de programare bugetară, la coloana care evidențiază totalul valorii acțiunii multianuale, creditele de angajament trebuie să fie egale cu creditele bugetare, însumate corespunzător perioadei de implementare, cu excepția proiectelor finanțate potrivit OUG 34/2017, cu modificările și completările ulterioare, în cazul cărora beneficiarii de proiecte își majorează în cursul anului bugetar veniturile și cheltuielile bugetului fondurilor externe nerambursabile (creditele bugetare) cu sumele primite de la operatorii de program cu ordin de plată, respectiv finanțarea externă nerambursabilă și cofinanțarea publică, după caz.

Estimările pentru următorii trei ani față de anul bugetar nu vor face obiectul aprobării pentru anii bugetari respectivi de către consiliul local.

B. Cerințe privind elaborarea proiectului de buget

Propunerile bugetare formulate potrivit Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, precum și Legii responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010, republicată.

Propunerile de buget vor fi formulate de către ordonatorii de credite în conformitate cu principiile și prevederile stipulate în Legea privind finanțele publice locale, nr.273/2006, cu modificările și completările ulterioare precum și ale Legii responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010, republicată.

La elaborarea bugetelor instituțiilor publice locale, indiferent de sistemul de finanțare și subordonare, trebuie să se aibă în vedere și prevederile art.14 alin.(7) din Legea nr.273/2006, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia în situația în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în bugetele instituțiilor menționate mai sus în ultimii 2 ani anterior anului curent este mai mic de 97% pe fiecare an, aceste instituții fundamentează veniturile proprii pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent.

În faza de planificare bugetară, excedentele înregistrate din anii precedenți de către instituțiile publice locale, indiferent de sistemul de finanțare și subordonare nu vor fi luate în calcul la elaborarea bugetului pe anul următor.

Surse de finanțare

În proiectele de buget vor fi prezentate toate fondurile publice de care dispune un ordonator de credite, provenind din:

- bugetul de stat, inclusiv cele pentru proiecte cu finanțare europeană;
- credite externe;

- credite interne;
- venituri proprii;
- fonduri externe nerambursabile, alți donatori, alte facilități postaderare;
- donații și sponsorizări.

Structura informațiilor

- Informațiile prezentate în proiectele de buget ale ordonatorilor de credite vor cuprinde:
 - ✓ Rezultatele efective ale anului 2021;
 - în cazul obiectivelor/proiectelor de investiții, pe coloana aferentă se vor cuprinde cheltuielile cumulate efectuate până la 31.12.2021
 - ✓ Execuție preliminară pentru anul 2022;
 - ✓ Propuneri pentru anul bugetar 2023.
 - ✓ Estimări pentru anii următori anului bugetar, respectiv anii 2024-2026.
- Proiectele de buget ale ordonatorilor de credite vor fi întocmite în conformitate cu clasificția bugetară a indicatorilor finanțelor publice, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1954/2005, cu modificările și completările ulterioare
- Unitatea de măsură va fi „mii lei”, fără zecimale.

Folosirea cât mai eficientă a resurselor bugetare, precum și necesitatea respectării angajamentelor asumate față de instituțiile financiare internaționale

Ordonatorii de credite își vor prioritiza cheltuielile și le vor include în proiectul de buget, urmărind folosirea cât mai eficientă a resurselor bugetare, precum și necesitatea respectării angajamentelor asumate față de instituțiile financiare internaționale în cadrul acordurilor financiare încheiate cu acestea, inclusiv în ceea ce privește proiectele de investiții finanțate din acestea. În procesul de prioritizare a cheltuielilor bugetare se va avea în vedere disponibilitatea surselor de finanțare, acordându-se prioritate proiectelor finanțate din fonduri rambursabile și nerambursabile.

C. Elaborarea propunerilor pentru proiectul bugetului general al unității administrativ-teritoriale și a proiectelor bugetelor componente ale acestuia.

Bugete componente ale proiectului bugetului general al unității administrativ-teritoriale

Proiectele bugetelor componente ale bugetului general al unității administrativ-teritoriale, sunt:

- a) bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București;

- b) bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale, după caz;
- c) bugetele instituțiilor publice, finanțate integral din venituri proprii;
- d) bugetul împrumuturilor externe și interne, pentru care rambursarea, plata dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a altor costuri se asigură din bugetele locale și care provin din: împrumuturi externe contractate de stat și subîmprumutate autorităților administrației publice locale și/sau agenților economici și serviciilor publice din subordinea acestora; împrumuturi externe contractate de autoritățile administrației publice locale și garantate de stat; împrumuturi externe și/sau interne contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale;
- e) bugetul fondurilor externe nerambursabile;

Reguli de întocmire a proiectelor de buget

Proiectele bugetelor componente ale bugetului general al unității administrativ-teritoriale se elaborează de către ordonatorii de credite ai bugetelor respective, având în vedere:

- prognozele principalilor indicatori macroeconomici și sociali, pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget, precum și pentru următorii 3 ani;
- cadrul fiscal-bugetar cu prognozele bugetare și politica fiscal-bugetară, precum și cadrul de cheltuieli pe termen mediu;
- prevederile acordurilor de împrumuturi interne sau externe încheiate, ale memorandumurilor de finanțare sau ale altor acorduri internaționale, semnate și/sau ratificate;
- politicile și strategiile sectoriale și locale, precum și prioritățile stabilite în formularea propunerilor de buget;
- propunerile de cheltuieli detaliate ale ordonatorilor de credite din subordine;
- programele de dezvoltare economico-socială în perspectivă ale unității administrativ-teritoriale, în concordanță cu politicile de dezvoltare la nivel național, regional, județean, zonal sau local.

Proiectele bugetelor componente ale bugetului general al unității administrativ-teritoriale se elaborează de către ordonatorii de credite ai bugetelor respective pe cele două secțiuni, de funcționare și de dezvoltare, după caz.

Precizări privind estimarea veniturilor bugetelor locale

Estimarea veniturilor bugetelor locale se bazează pe:

- constatarea, evaluarea și inventarierea materiei impozabile și a bazei de impozitare, stabilită în condițiile legii, în funcție de care se calculează impozitele și taxele locale;

- evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea;

- alte elemente specifice, inclusiv pe serii de date, în scopul evaluării corecte a veniturilor;

În fundamentarea cât mai corectă a unei planificări bugetare, în cazul veniturilor curente, trebuie să se țină seama de următoarele elemente:

- nivelul fiscalității. Acesta trebuie fixat în funcție de obiectivele autorităților administrației publice locale respective;

- dezvoltarea economică ce influențează direct creșterea/descreșterea bazei de impozitare și care influențează direct și nivelul de încasare a impozitelor locale;

- subvențiile primite din bugetele unor ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, pentru finanțarea integrală sau parțială a unor proiecte de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local, se estimează în funcție de contractele de finanțare încheiate de ministere cu unitățile administrativ-teritoriale beneficiare de fonduri, cu respectarea prevederilor art.34 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

DE RETINUT

La fundamentarea veniturilor se va ține seama de prevederile art.5 alin.(2) și respectiv art.29 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că:

- Sumele rezultate din vânzarea, în condițiile legii, a unor bunuri aparținând domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale constituie integral venituri ale bugetelor locale și se cuprind în secțiunea de dezvoltare, prin rectificare bugetară locală, numai după încasarea lor;

- Donațiile și sponsorizările se cuprind, prin rectificare bugetară locală, în bugetul de venituri și cheltuieli numai după încasarea lor.

Astfel, la întocmirea proiectului de buget nu vor fi prevăzute sume la acești indicatori de venituri.

Autoritățile administrației publice locale pot să prevadă și să aprobe vărsăminte din secțiunea de funcționare pentru secțiunea de dezvoltare numai dacă au asigurate integral venituri programate necesare acoperirii cheltuielilor secțiunii de funcționare.

Precizări privind
estimarea
cheltuielilor
bugetelor locale

- ✓ La fundamentarea și dimensionarea cheltuielilor publice locale, pe ordonatori de credite, se vor avea în vedere atribuțiile care revin autorităților administrației publice locale, prioritățile stabilite de acestea în vederea funcționării lor în interesul comunității locale respective precum și prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, cu modificările și completările ulterioare.
- ✓ Stabilirea cheltuielilor bugetelor locale se efectuează în strictă corelare cu posibilitățile reale de încasare a veniturilor bugetelor locale, estimate a se realiza.
- ✓ La stabilirea propunerilor de cheltuieli pe anul 2023 și estimările pentru anii 2024-2026, autoritățile administrației publice locale vor evalua și fondurile necesare, inclusiv din cote și sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, necesare finanțării:
- ✓ **cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor, privind:**
 - sistemul de protecție a copilului și a măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap;
 - „Programul pentru școli al României”, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1007/2022 privind stabilirea bugetului pentru implementarea Programului pentru școli al României în perioada 2017 - 2023 pentru anul școlar 2022 - 2023, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017 - 2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017 - 2018;
 - cheltuielile cu bunuri și servicii pentru întreținerea curentă a unităților de învățământ special și a centrelor județene de resurse și asistență educațională;
 - acordarea drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale care frecventează învățământul special, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.564/2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar, respectiv alocația de hrană, conform prevederilor art.129 alin.(6) din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și cazarmament, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.838/2022 privind stabilirea cuantumului limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor la îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și sumele de bani pentru nevoi personale, pentru copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială într-un serviciu public de tip rezidențial, precum și pentru mamele protejate în centre maternale;

- drepturile stabilite de Legea nr.248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate, pentru învățământul special;
- plata contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară;
- cheltuieli cu bursele acordate elevilor;
- finanțarea cheltuielilor de funcționare ale căminelor pentru persoane vârstnice, potrivit prevederilor art.18 alin. (5) lit.c) din Legea nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

DE REȚINUT

În vederea respectării prevederilor legale cu privire la structura bugetului, astfel încât gruparea cheltuielilor după destinația lor să poată oferi informațiile necesare pentru evaluarea modului de alocare a resurselor bugetare unor activități sau obiective care definesc necesitățile publice, întocmirea bugetelor se va face cu respectarea structurii clasificăției economice aprobate potrivit Clasificației indicatorilor privind finanțele publice, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1954/16.12.2005, cu modificările și completările ulterioare, și reflectarea corectă a cheltuielilor la subcapitolele dedicate, până la nivel de alineat, inclusiv în situația în care pentru furnizarea acestor servicii sunt încheiate contracte cu furnizori privați, astfel:

- cheltuielile pentru finanțarea sistemului de protecție a copilului vor fi reflectate la subcapitolul 68.02.06 "Asistență socială pentru familie și copii";
- cheltuielile pentru finanțarea măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap vor fi reflectate la subcapitolul 68.02.05 "Asistență socială în caz de boli și invalidități", paragraful 68.02.05.02 "Asistență socială în caz de invaliditate";
- cheltuielile căminelor pentru persoane vârstnice vor fi reflectate la subcapitolul 68.02.04 "Asistență acordată persoanelor în vârstă".

✓ **cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sectoarelor și municipiului București, privind:**

- finanțarea de bază pentru antepreșcolari, preșcolari și elevii din învățământul preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art.104 alin.(2) lit.b)-d) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- drepturile asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizații lunare, inclusiv acordarea drepturilor prevăzute de art.26 alin. (4) din Legea-cadru privind

salarizarea personalului plătit din fonduri publice, nr.153/2017, cu modificările și completările ulterioare;

- o cheltuielile cu bursele acordate elevilor;

- o cheltuielile descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: sistemul de protecție a copilului, a măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap centrele publice pentru persoane adulte cu handicap, implementarea "Programului pentru școli al României" potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1007/2022, învățământul special și centrele de resurse și asistență educațională, cheltuielile cu bursele acordate elevilor, și plata contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult;

- o drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.564/2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar, respectiv alocația de hrană, conform prevederilor art.129 alin.(6) din Legea nr.272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare și cazarmament, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.838/2022;

- o drepturile stabilite de Legea nr.248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate, republicată;

- o finanțarea cheltuielilor de funcționare ale căminelor pentru persoane vârstnice, potrivit prevederilor art.18 alin. (5) lit.c) din Legea nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

✓ cheltuielilor privind drumurile județene și comunale

✓ cheltuielilor privind finanțarea de bază pentru antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din învățământul particular și confesional acreditate precum și pentru finanțarea unităților de învățământ autorizate provizoriu, detaliate astfel:

- o cheltuielile cu salariile și cheltuielile cu bunuri și servicii ;

- o finanțarea drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale care frecventează învățământul particular și confesional, special și de masă, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.564/2017, respectiv alocația de hrană conform prevederilor art.129 alin.(6) din Legea nr.272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare și cazarmament, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.838/2022.

Estimarea cheltuielilor de personal	Politica de personal și a numărului de personal aferentă ordonatorilor de credite va fi în concordanță cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, cu modificările și completările ulterioare.
Bunuri și servicii	Cheltuielile reprezentând bunuri și servicii se vor stabili pe baza actelor normative specifice fiecărui domeniu de activitate. Fundamentarea acestor categorii de cheltuieli se va face în raport cu indicatorii specifici fiecărei acțiuni. Ordonatorii de credite vor avea în vedere în continuare măsuri de reducere a acestor naturi de cheltuieli, în cadrul procesului de reducere a cheltuielilor bugetare. Economiile rezultate vor fi direcționate spre alte naturi de cheltuieli considerate prioritare. Excepție de la aceste prevederi se vor face numai pentru bunurile și serviciile necesare implementării proiectelor finanțate din FEN și a proiectelor finanțate din fonduri rambursabile. Fundamentarea acestor naturi de cheltuieli va ține seama de prevederile legislației actuale în vigoare.
Subvenții	Subvențiile vor fi stabilite în concordanță cu reglementările din actele normative care constituie baza legală de acordare a acestora, precum și reglementările comunitare în domeniu, prezentându-se fundamentările corespunzătoare pentru fiecare natură de subvenție. Politica în domeniul subvențiilor va urmări continua diminuare a acestora în contextul resurselor limitate și a evoluțiilor macroeconomice interne, dar și pentru a lăsa spațiu de manevră pentru acele naturi de cheltuieli care contribuie la creșterea economică.
Transferuri între instituții publice	Transferurile către instituțiile publice ale căror cheltuieli curente și de capital se asigură, potrivit legii, din venituri proprii și sume acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz, se stabilesc în funcție de programele acestora, accentuându-se preocuparea pentru sporirea veniturilor proprii, identificarea de surse noi de venituri, în scopul reducerii corespunzătoare a acestor transferuri. Cheltuielile curente și de capital ale instituțiilor publice beneficiare de subvenții se vor stabili având în vedere prezentele precizări privind estimarea cheltuielilor.
Cheltuielile de investiții	Ordonatorii principali de credite vor prezenta programul de investiții publice pe capitole din clasificarea funcțională, pe grupe de investiții, pe surse de finanțare și pe toate naturile de cheltuieli, (respectiv titlurile 51 "Transferuri între unități ale administrației publice", 55 „Alte transferuri”, 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare”, 58 "Proiecte cu finanțare din

fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, 71 „Active nefinanciare”).

În sensul prezentelor precizări prin investiții publice se înțelege „Obiective de investiții” (obiective de investiții în continuare, obiective de investiții noi), precum și categoria „Alte cheltuieli de investiții” defalcată după cum urmează:

- a) achiziții de imobile;
- b) dotări independente;
- c) cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, fezabilitate și alte studii;
- d) cheltuielile de expertiză, proiectare și de execuție privind consolidările și intervențiile pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale;
- e) lucrări de foraj, cartarea terenului, fotogrametrie, determinări seismologice, consultanță, asistență tehnică și alte cheltuieli asimilate investițiilor, potrivit legii (include cheltuieli de expertiză, proiectare și de execuție privind reparațiile capitale și alte categorii de lucrări de intervenție, cu excepția celor incluse la lit.d), așa cum sunt definite de legislația în vigoare).

Dimensionarea creditelor de angajament și bugetare aferente cheltuielilor de investiții

La dimensionarea creditelor de angajament și a creditelor bugetare aferente cheltuielilor de investiții, se vor avea în vedere următoarele:

Toate angajamentele legale din care rezultă o cheltuială pentru investiții publice sau alte cheltuieli asimilate investițiilor, cofinanțate de o instituție internațională, se vor efectua în conformitate cu prevederile acordului de finanțare;

Este interzisă introducerea în programele de investiții publice a investițiilor ale căror documentații tehnico-economice, respectiv note de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea unor cheltuieli de investiții nu au fost, în prealabil, elaborate și aprobate potrivit prevederilor legale;

Proiectele angajamentelor legale din care rezultă cheltuieli pentru investiții publice, inițiate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale și instituțiile publice din subordinea acestora, indiferent de sistemul de finanțare, se transmit unităților trezoreriei statului în vederea avizării din punct de vedere al încadrării sumelor în creditele de angajament și bugetare rămase disponibile. Unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale pot încheia angajamente legale noi numai pentru proiectele avizate de către unitățile trezoreriei statului.

Active fixe

La întocmirea proiectului de buget pe anul 2023 și estimările pe anii 2024 - 2026, încadrarea activelor fixe pe categoriile prevăzute la alineatele de la Titlul XII - Active nefinanciare, Art. 71.01 Active fixe

se va face în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe.

D. Atenționări speciale

Legea 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contractele încheiate între profesioniști și între aceștia și autoritățile contractante

Ordonatorii de credite vor lua toate măsurile ce se impun în vederea respectării prevederilor Legii nr.72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autoritățile contractate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.182 din 2 aprilie 2013.

Aceștia se vor asigura că există alocare bugetară pentru executarea obligațiilor ce urmează a fi contractate ; în situația în care se depășesc alocările bugetare, culpa pentru neexecutarea obligației de plată va aparține exclusiv instituției publice debitoare.

DE REȚINUT

Până la definitivarea proiectului de buget pe anul 2023, formularele bugetare precum și metodologia de elaborare a bugetului pot suferi modificări ca urmare a apariției de noi acte normative care pot determina modificarea clasificății bugetare .

Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale vor prezenta proiectul de buget și fundamentarea acestuia pe formularele din **Anexele A - E**.

Anexa A - va cuprinde formularele proiectelor de buget - Cod 10, 10/01 la 10/05 și 11, 11/01 la 11/06.

Anexa B - va cuprinde formulare de fundamentare a finanțării programelor - Cod 12 la 15, respectiv Sinteza finanțării programelor, Fișa programului, Programul de investiții publice pe grupe de investiții și surse de finanțare și Fișa obiectivului/proiectului/categoriei de investiții.

Anexa C - va cuprinde formulare de fundamentare a proiectelor cu finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și altor facilități și instrumente postaderare, Cod 16 - 17 și instrucțiuni.

Anexa D - va cuprinde formulare de fundamentare a proiectelor cu finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a Uniunii Europene 2021 - 2027, Cod 18 - 19 și instrucțiuni.

Anexa E - va cuprinde formulare de fundamentare a unor cheltuieli descentralizate - Cod 20 - 22.

◀Ordonatorii de credite ai bugetelor locale vor prezenta proiectul bugetului general al unității administrativ teritoriale, precum și proiectele bugetelor componente ale acestuia direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/administrațiilor județene ale finanțelor publice pe formularele COD 11 și 11/01 la 11/06.

◀Proiectul bugetului general pe ansamblul județului, respectiv al municipiului București, precum și proiectele bugetelor componente ale acestuia vor fi transmise în format electronic, Ministerului Finanțelor de către direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice pe formularele COD 10 și 10/01 la 10/05, până la data de **31 octombrie 2022**.

◀Formularele de fundamentare a cheltuielilor prevăzute în anexa E vor fi transmise și se vor completa astfel:

- Formularele cod 20, 21-01 și 22-01 vor fi completate de fiecare unitate administrativ-teritorială în parte și vor fi depuse la direcția generală regională a finanțelor publice/administrația județeană a finanțelor publice, în vederea centralizării;
- Formularele cod 20, 21, 22 și 22-01 vor fi transmise Ministerului Finanțelor de către direcția generală regională a finanțelor publice/administrația județeană a finanțelor publice atât letric cat și electronic, inclusiv în format Excel, până la data de **14 octombrie 2022**.

Limitele sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale pe anul 2023 și ale estimărilor pentru anii 2024-2026 sunt prevăzute în anexă la prezenta scrisoare.

Ministrul Finanțelor

Adrian CĂCIU

